

CHUCK PALAHNIUK

Supraviețuitor

Traducere din limba engleză
și note de Dan Croitoru

POLIROM
2021

Chuck Palahniuk, *Survivor*

Copyright © 1999 by Chuck Palahniuk

© 2009, 2021 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © iStockphoto.com/GeorgePeters

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

PALAHNIUK, CHUCK

Supraviețuitor / Chuck Palahniuk; trad. din lb. engleză și note de Dan Croitoru. – Ed. a 2-a. – Iași: Polirom, 2021

ISBN: 978-973-46-8400-7

I. Croitoru, Dan (trad.; note)

821.111

Printed in ROMANIA

Dar îmi aduc aminte bancul. E un banc vechi. Casele se succed prin fața geamurilor autobuzului, ițindu-se în spatele mașinilor înșirate lângă bordură și printre gardurile care delimitează proprietățile, când glumețul se apleacă înspre noi și șoptește:

— Ce-i mai greu decât să vâri o cămilă printr-un ochi de ac?

Bancurile astea circulă peste tot. Nu mai contează că nu sunt deloc comice, le auzi tot timpul.

Nici Fertility, nici eu nu răspundem.

La care glumețul șoptește:

— Să cumperi o asigurare de viață pentru unul din Biserica Credincioșilor.

Adevărul e că nimeni în afară de mine nu râde la bancurile astea, iar eu râd doar ca să nu fac notă discordantă. Ca nu cumva să ies în evidență. Lucrul de care mi-e cel mai teamă în public e să nu cumva să-și dea seama cineva că sunt unul dintre supraviețuitori. De hainele de la biserică am scăpat de mult. Ferească Dumnezeu să arăt ca unul dintre idioții ăia din Midwest care s-au sinucis la grămadă crezând că Dumnezeu lor îi cheamă acasă.

Mama, tata, fratele meu Adam, surorile mele, ceilalți frați sunt cu toții morți și-ngropați și se mai și râde de ei, dar eu sunt în viață. Eu trebuie să trăiesc în lumea asta și printre oamenii ăștia.

Așa că râd.

Pentru că trebuie neapărat să fac ceva, să scot un sunet, să țip, să zbier, să strig, să-njur, să urlu – râd. De fapt, e și ăsta un mod de a te răcori.

Numai bancuri de-astea aud de azi-dimineață, așa că trebuie să fac ceva ca să nu izbucnesc în plâns. Și nimeni nu râde mai tare ca mine.

Iar glumețul șoptește:

— De ce a traversat Credinciosul strada?

Poate că de fapt nici nu vorbește cu mine și cu Fertility.

— Pentru că n-a dat nici o mașină peste el.

În fundal se aude huruitul autobuzului propulsat de motorul amplasat la spate, care scoate fum colorat și împutit.

Bancurile sunt provocate de ce scrie azi în ziare. De-acolo de unde stau, zăresc titlurile de pe primele pagini ale edițiilor de dimineață ale ziarelor după care se ascund cinci oameni. Zic așa:

„Scade numărul sectanților supraviețuitori“.

În articol se spune că peste tragedia sinuciderii în masă a membrilor Bisericii Credincioșilor, de acum zece ani, aproape s-a lăsat cortina. În articol se mai spune că ultimii supraviețuitori ai Bisericii Credincioșilor, secta aceea ai cărei membri trăiau în centrul statului Nebraska, care au preferat să se sinucidă în masă decât să suporte ancheta FBI-ului și să fie supuși atenției întregii țări, ei bine, zice articolul, ultimii supraviețuitori nu sunt acum mai mult de șase. Nu se dau nume, dar eu trebuie că sunt unul dintre cei șase rămași în viață.

Continuarea se poate citi la pagina 9, dar ați prins esențialul. Dacă citiți printre rânduri, o să vedeți că scrie clar: Adio și n-am cuvinte.

Nu scrie nimic despre sinuciderile care arătau mai degrabă a crime. Nu scrie nimic despre ucigașul care poate le-a și luat urma ultimilor șase supraviețuitori.

În spatele meu, glumețul șoptește:

— Cum se cheamă un Credincios blond?

Mort, îi răspund în sinea mea. Știu toate bancurile astea pe dinafară.

— Unul șaten?

Mort.

— Care e diferența dintre un Credincios și un cadavru? șoptește tipul.

Câteva ore.

— Ce strigă un Credincios când vede un dric trecând pe stradă?

Taxi!

Tipul șoptește:

— Cum recunoști un Credincios într-un autobuz plin de oameni?

Cineva apasă butonul de oprire și se aude soneria.

Fertility se-ntoarce către cel din spate:

— Taci din gură.

A strigat îndeajuns de tare ca oamenii să-și scoată capetele dinapoia ziarelor și să se uite la noi.

— Nu-ți dai seama că faci bancuri despre sinucidere, despre niște oameni pe care alți oameni i-au iubit și care acum sunt morți? Taci odată din gură.

S-a răstit destul de serios. După felul în care îi strălucesc ochii ei gri, care acum par argintii, mă-ntreb dacă Fertility n-o fi și ea Credincioasă, ori poate e necăjită încă după moartea fratelui ei. A reacționat cam exagerat.

Chiar în clipa aia autobuzul trage lângă bordură, iar glumețul se ridică, face un pas în lateral, pe culoar, și pornește spre ușă. Stăm la fel ca în biserică, așezați pe bănci, de-o parte și de alta a culoarului din mijlocul autobuzului. Tipul așteaptă să-i vină rândul să coboare și atunci văd că are pantalonii ăia maro și lălâi de lână, cum numai unul dintre supraviețuitori ar mai purta pe căldura asta. Bretelele i se încrucișează pe spate. Pe braț îi atârnă haina de lână maro. Își târșăie picioarele spre ușă, se oprește o clipă, în timp ce călătorii coboară unul câte unul, apoi își duce vag mâna la borul pălăriei de paie. Parcă îl știu de undeva, dar a trecut prea mult timp. Miroase a transpirație, a lână și a fân de la fermă.

Îl cunosc, dar nu-mi aduc aminte de unde. Însă vocea mi-o amintesc. Vocea lui, da, vocea lui, vocea care-mi șoptea peste umăr e vocea de la telefon.

Dea Domnul să nu te prăpădești înainte să-ți fi isprăvit toată lucrarea.

Chipul său e chipul pe care-l văd în fiecare zi în oglindă.

Fără să vreau îi rostesc numele.

Adam. Adam Branson.

— Ne cunoaștem de undeva? întreabă glumețul.

Dar eu îi răspund: Nu.

Coada se mai mișcă un pic, purtându-l odată cu ea, iar el zice:

— Nu cumva am copilărit împreună?

Iar eu zic, Nu.

Din ușa autobuzului, strigă:

— Nu cumva ești fratele meu?

Iar eu strig, Nu.

Iar el dispare.

Evangelhia după Luca, Capitolul 22, Versetul 24:

„...până ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoști“.

Autobuzul reintră în trafic.

Nu pot să-l descriu altfel decât ca pe un individ urât. Un ciudat. Un pic supraponderal. Un ratat. Jalnic, în cel mai bun caz. O victimă. Fratele meu mai mare cu trei minute. Un Credincios.

Potrivit manualelor de psihologie, limbajul trupului lui Fertility sugerează că e șucărită pe mine pentru că am râs la bancurile alea. Își ține picioarele încrucișate la gleznă. Se uită pe geam ca și cum ar interesa-o unde ne aflăm.

Potrivit agendei mele zilnice, în momentul ăsta ar trebui să dau cu ceară podeaua sufrageriei. Apoi am de curățat rigolele. De spălat o pată de pe alee. De cojit sparanghelul pentru cină.

N-ar trebui să mă țin de întâlniri amoroase cu o drăguță și furioasă Fertility Hollis, chiar dacă i-am omorât fratele, iar ea se excită când îmi aude vocea la telefon noaptea, dar nu mă poate suferi în persoană.

Adevărul e că nu-mi pasă ce n-ar trebui să fac. Nici unui alt supraviețuitor n-ar trebui să-i pese. Dacă e să ne luăm după toate lucrurile în care am crescut crezând, de când ne naștem și până murim nu suntem altfel decât păcătoși, răi și necurați.

Aerul din centru care se mișcă odată cu noi în autobuz e fierbinte, amestecat cu lumina orbitoare a soarelui și cu benzină arsă. Florile

se mișcă în pământul în care sunt răsădite, trandafiri care ar trebui să-și exale parfumul, trandafiri roșii, galbeni, portocalii, care și-au deschis la maximum corolele, dar fără nici un efect. Cele cinci benzi ale șoselei, pline de mașini, se mișcă și ele, neconținut, ca o bandă transportoare.

Câtă vreme suntem încă în viață, orice-am face e rău.

Ai senzația că nu poți controla nimic ce ți se-ntâmplă. Ai senzația că suntem pur și simplu livrați undeva.

Nu e ca și cum am călători spre ceva. Suntem prelucrați. E mai degrabă ca și cum am sta și am aștepta. E doar o chestiune de timp.

Nu pot să fac nimic din ce ar trebui, iar fratele meu așteaptă să mă ucidă.

Clădirile din centru încep să se îngrămădească pe trotuare. Traficul devine mai lent. Fertility ridică mâna și apasă pe buton, ding, iar autobuzul ne lasă în fața unui magazin universal. Bărbați și femei artificiale au fost îmbrăcați și postați în vitrine. Zâmbind. Râzând. Prefăcându-se că se distrează. Știu exact ce simt.

Eu sunt îmbrăcat într-o pereche de pantaloni și o cămașă în carouri, numai că ele aparțin celui la care muncesc. Toată dimineața am stat la etaj, încercând diferite combinații de haine și apoi coborând la parter ca să-i cer părerea asistentei care aspira abajururile de praf.

Deasupra ușilor de la intrarea în magazin tronează un ceas imens. Fertility îi aruncă o privire, după care îmi zice: